

Večer 30.4.2010
Lutkovna kritika

Oživiljena suha roba idr.

Zelo posrečena uprizoritev Štirje muzikanti že dokazano inventivnega Matije Soiceta
UROŠ SMASEK

Spoštovanje, pohvalo in priporočilok ogledu zaslužijo vsestransko duhovite lutkovne predstave, kakršna je pravkar v Lutkovnem gledališču Ljubljana (LGL) nova uprizoritev Štirje muzikanti že predtem dokazano inventivnega mladega domačega avtorja Matije Soiceta, med drugim zaslužnega tudi za uglasbitev predstave ter šolanega v enem najslovitejših lutkovnih "miljejev", na Češkem, v Pragi. Uprizoritev naj bi sicer po nekaterih, seveda pohvalnih strokovnih mnenjih (slišanih po ogledu druge od dveh zaporednih premier, 23. aprila) ponujala "samo" prepoznavno izročilo žlahtnega češkega lutkarstva "za ljudi", kakršnega naj bi v sodobnih lutkovnih uprizoritvah odločno primanjkovalo. A ne glede nanj in tudi ob vnaprejšnjem poznavanju predhodnega Solcetovega inventivnega ustvarjanja (recimo, zelo svojstvene Kabaretluknje na prav tako svojstvenem prizorišču v tunelu LGL pod Ljubljanskim gradom) pa Štirje muzikanti vseeno zelo presenetljivo z nepredvidljivo inventivno in skrajno pristno uporabo raznovrstnih lutkovnih sredstev ter lahko zadovoljijo tudi (naj)zahtevnejši okus. Navidez presenetljivo običajno se začne v avditoriju pred še zaprto zaveso Velikega odra LGL, kjer nastopi lajnar, dobrodušno razkrivajoč skrivnost delovanja lajne, češ da v njej igrajo štirje muzikanti (seveda liki iz prirejene znamenite pripovedke o štirih živalskih potujočih glasbenikih: oslu, petelinu, mački in psu), nakar povabi občinstvo, naj si jih ogleda neposredno v lajni. To pa se zgodi v "magičnem" trenutku zatemnitve avditorija (in ob lajnarjevem pozivu občinstva k mižanju), po katerem se ogled predstave nadaljuje kot v lajni, namreč s fizično preselitvijo za njeno scenografsko povečano prednjo stranico (kuliso) prav na odru, v polkrožnem amfiteatru. Morda bi tam bilo pričakovati sicer kaj več tipičnih vizualnih asociacij na samo lajno, vendar liki štirih muzikantov presenetljivo oživijo po zaslugi dognane animacije najprej nepričakovanih predmetov suhe robe, ki duhovito simbolno in obenem popolnoma nazorno sestavljajo posamezne like, tudi ob ubranem sodelovanju več animatorjev hkrati. Uprizoritev pa zaznamujeta sicer vsaj še dve temeljni razsežnosti animacije. Prva je, ko liki nadalje oživijo v bolj konkretni podobi že precej miniaturnih, pravzaprav skoraj filigranskih marionet. Druga razsežnost pa je, ko štirje muzikanti prispejo v mesto, ponazorjeno scenografsko s kulisno steno stiliziranih hišnih pročelij, iz katerih oživijo tudi usode drugih, mestnih likov, uprizorjenih lutkovno in delno celo v živo, v bučnem mestnem utripu, recimo, "ozvočenem" z

loputanjem oken na pročeljih. Celotna likovna podoba je delo preizkušene Solcetove gostujoče sodelavke (že vsaj iz Kabaretluknje) Marianne Stranske. Vse pa zaokrožuje oziroma nadgrajuje vrhunska radoživa animacijsko-igralska in precej celo pevsko-glasbena izvedba (posrečeno tudi s predmetnimi "glasbili" suhe robe) prav tako večinoma že preizkušene (tudi v Kabaretluknji) zasedbe Mihe Arha, Polonce Kores in siceršnjega vodje predstave Zvoneta Urbiča kot lajnarja ter Martine Maurič Lazar in Gašperja Malnarja. Njihov nastop je celo tako razgiban, da sicer že skoraj nadpovprečno dolga, približno enournna predstava mine kar prehitro.